

ผู้สละอาตด้วยความดี

บุคคลย่อมทำความดีและความชั่วด้วยตนเอง
คนอื่นจะทำความดีหรือความชั่วให้แก่คนอื่นไม่ได้เลย

ผู้สะอาดด้วยความดี

๕๐๖

ความบริสุทธิ์บริบูรณ์ เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับสรรพสัตว์ทั้งหลาย เมื่อใดมีความบริสุทธิ์บังเกิดขึ้น ย่อมเป็นทางมาแห่งความสุขความสงบในจิตใจ และจะแผ่ขยายไปสู่สังคมตลอดจนกระทั่งมวลมนุษยชาติทั้งหลาย เมื่อนั้นโลกย่อมพบกับสันติสุขอันไพบูรณ์ได้อย่างง่ายดาย ความบริสุทธิ์นี้ เป็นสิ่งที่สามารถเข้าถึงได้ เพราะมีอยู่แล้วในตัวของพวกเขาทุกคน พระธรรมกายภายในตัวเป็นทางมาแห่งความบริสุทธิ์ และความสุขที่แท้จริง เมื่อเราเข้าไปอยู่ในกลางของท่าน ความสุขและความบริสุทธิ์จะพร่างพรูขึ้นมาอย่างไม่รู้จักหมดจักสิ้น จิตใจจะรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระธรรมกาย จะมีความปิติเบิกบานคลี่ขยายออกไปไม่มีประมาณ

มีวาระแห่งพุทธศาสนสุภาษิตใน สิริกาลกรณิชาดก ว่า

“อตุตตะนา กุรุเต ลกฺขี อลกฺขี กุรุตตุตตะนา

น หิ ลกฺขี อลกฺขี วา อญฺเญ อญฺเญสุส การโก

บุคคลย่อมทำความดีและความชั่วด้วยตนเอง คนอื่นจะทำความดีหรือความชั่วให้แก่คนอื่นไม่ได้เลย”

เมื่อได้โอกาสเกิดมา เราควรทำให้ชีวิตที่ดำเนินไปแต่ละวันแต่ละคืนนั้น เป็นช่วงเวลาของเราอย่างแท้จริง สามารถกล่าวได้ว่า หากปรารถนาจะให้ชีวิตของเรามีทิศทางมุ่งไปทางใด

ผู้สะอาดด้วยความดี

๕๐๓

ต่ำต้อยหรือสูงส่งเพียงไหน ย่อมขึ้นอยู่กับตัวของเราเอง ความหมายคือขึ้นอยู่กับคุณธรรมในใจของเรา คุณธรรมในที่นี้หมายถึงความดีงาม หรือธรรมะที่มีอยู่ในตัว หากไม่มีความดี ไม่มีธรรมะ แม้จะอยู่ในภาวะที่สูงส่ง เป็นเศรษฐีมหาเศรษฐี บัณฑิตนักปราชญ์ทั้งหลายก็กล่าวว่า เป็นผู้ต่ำต้อย ไม่ควรแก่การยกย่องสรรเสริญแต่อย่างใด ตรงกันข้ามหากบุคคลนั้น เป็นผู้ที่ย่ำแย่ด้วยคุณธรรมความดีงามแล้ว แม้อยู่ในสภาวะเช่นไร ยังคงเป็นที่ยกย่อง และเป็นแบบอย่างให้แก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายได้

เมื่อเรากระทำสิ่งใดไว้ เราต้องเป็นเจ้าของสิ่งนั้น ทำดีย่อมได้ดี ทำบาปอกุศลย่อมต้องได้รับผลแห่งวิบากกรรม นักปราชญ์ผู้รู้จึงกล่าวไว้ว่า จะสร้างโชคหรือสร้างเคราะห์ก็ด้วยตัวเราเองเท่านั้น ผู้มีปัญญาทั้งหลายจึงหมั่นทำความบริสุทธิ์ให้กับตนเองด้วยการทำความดี ธรรมดาดันไม่ใหญ่ที่มีร่วมเงาเย็นสบาย จะเป็นที่อยู่อาศัยของหมู่วิหคและสรรพสัตว์ทั้งหลาย ผู้ที่มีคุณธรรม สะอาดด้วยความดีงามนี้ก็เช่นกัน จะเป็นที่พักพิงของบัณฑิตชนทั้งหลาย ผู้งนกย่อมบินเข้าฝูงนก ฝูงเนื้อย่อมเข้าฝูงเนื้อ ผู้เปี่ยมด้วยความดี มีความสะอาดบริสุทธิ์ ย่อมเข้าอยู่ในกลุ่มของผู้ที่มีความสะอาดบริสุทธิ์เช่นกัน

ความเป็นผู้สะอาดด้วยความดีในจิตใจนี้ พระลัมมา-

ผู้สะอาดด้วยความดี

๕๐๘

สัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า “คนดียอมไปหาคนดี คบกับคนดี” ครั้งเมื่อพระบรมศาสดาประทับอยู่ที่พระเชตวัน ได้ปรารภถึงท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐี นับตั้งแต่ท่านดำรงอยู่ในโสดาปัตติผล เป็นพระอริยบุคคล ท่านมีศีล ๕ เป็นปกติ ไม่เคยขาดแม้แต่วันเดียว แม้ภรรยา บุตรธิดา บ่าวรับใช้ทั้งหมดของท่าน ต่างพากันรักษาศีล ๕ ไม่ขาดเช่นเดียวกัน เรื่องราวของท่านจึงเป็นที่โจษจัน เป็นที่อนุโมทนาของนักสร้างบารมีทั้งหลายตลอดมา

วันหนึ่งพระภิกษุได้นำเรื่องนี้ไปสนทนากันที่โรงธรรมสภา เมื่อพระบรมศาสดาทรงสดับดังนั้น จึงตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย ไม่ใช่แต่เพียงในภพชาตินี้เท่านั้น แม้โบราณกัปอดีตทั้งหลาย ก็เป็นผู้สะอาด และยังทำหมู่บริวารให้เป็นผู้สะอาดเช่นกัน” จากนั้นพระองค์ได้นำเรื่องในอดีตมาตรัสเล่าว่า

*ในชาติหนึ่ง พระโพธิสัตว์เกิดเป็นเศรษฐี อาศัยอยู่ในเมืองพาราณสี เป็นผู้มั่งคั่งใจดีงามมาก รักการสร้างมหาทานบารมี ท่านให้ทานไม่เคยขาดแม้แต่วันเดียว วันไหนที่ยังไม่ได้ถวายทาน วันนั้นท่านจะยังไม่กินข้าว เป็นผู้มั่งคั่งใจรักการให้ทานมาก อีกทั้งยังเป็นผู้ตั้งใจรักษาศีล และศีลของท่านบริสุทธิ์มาก เหมือนแก้วมณีที่ไม่มีรอยตำหนิแม้แต่หย่อม

ผู้สวดด้วยความดี

๕๐๕

ครั้นถึงวันอุโบสถ ท่านตั้งใจรักษาอุโบสถศีล ความดีงาม
เช่นนี้ จึงทำให้ทั้งภรรยา บุตรธิดาและข้าทาสบริวารต่าง
ประพฤติดุธรรมเช่นเดียวกับท่าน ทำให้เหล่ามนุษย์และเทวดา
ทั้งหลายต่างชื่นชมและอนุโมทนาสาธุการ เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่า
ท่านเศรษฐีเป็นผู้สวดด้วยความดี แม้บริวารของท่านก็เป็น
ผู้สวดด้วยความดีเช่นกัน

วันหนึ่ง ท่านเศรษฐีคิดว่า ถ้าหากใครเป็นผู้มีบริวาร
สวดเป็นปกติ เข้ามาหาเรา การที่จะให้ที่นั่งที่นอนของเราแก่
บุคคลนั้น ไม่เป็นการสมควรเลย ควรที่จะเตรียมที่นั่งที่นอน
ที่ไม่เปรอะเปื้อนที่ยังไม่มีใครได้ใช้ไว้ให้บุคคลนั้น คิดดังนั้นแล้ว
ท่านได้ให้จัดที่นอนที่นั่งไว้ในที่ที่เหมาะสม

ครั้งนั้น มีเทพธิดา ๒ องค์ คือ ธิดาของท้าววิรูปักษ์
มหาราช ชื่อ **กาลกรณิ** และธิดาของท้าวตรัฐมหาราช ชื่อ
สิริ ต่างอยู่ในเทวโลกชั้นจาตุมหาราชิกา ทั้งสองถือของหอมและ
ดอกไม้จำนวนมาก พากันมายังทำน้ำสรงโนดาด ด้วยตั้งใจว่า
จะเล่นน้ำที่น้ำนี้ มีเรื่องที่น่าอัศจรรย์ คือ ทำน้ำจะจัดไว้เป็น
ระเบียบเรียบร้อย จะไม่ปะปนกัน จะแยกกันว่า นี่ทำสำหรับ
พระพุทธเจ้า สำหรับพระปัจเจกพุทธเจ้า สำหรับพระภิกษุ ทำ
สำหรับดาบสทั้งหลาย หรือสำหรับเทพบุตรชั้นต่างๆ เป็นต้น

ผู้สะอาดด้วยความดี

๕๑๐

สำหรับเทพธิดาก็จะเป็นอีกทีหนึ่ง ไม่ปะปนกัน นี่เป็นเรื่องที่แปลกอย่างหนึ่ง

วันนั้น มีเรื่องบังเอิญเกิดขึ้น เมื่อเทพธิดาทั้งสองมาถึงทำน้ำในเวลาเดียวกัน ต่างฝ่ายต่างอยากจะอาบน้ำก่อน ทั้งสองตกลงกันไม่ได้ เทพธิดาชื่อกาลกรรณเป็นฝ่ายกล่าวก่อนว่า “ฉันเป็นผู้เที่ยวตรวจดูและรักษาโลก สมควรจะอาบน้ำก่อน” ฝ่ายสิริเทพธิดาชี้แจงว่า “ฉันเป็นผู้ที่ปฏิบัติชอบ ควรจะได้อาบน้ำก่อน” เมื่อตกลงกันไม่ได้ จึงพากันไปหาท้าวมหาราชทั้งสี่ ขอให้พระองค์เป็นผู้ตัดสิน

ท้าวมหาราชทั้งสี่เกรงว่า การตัดสินให้ผู้ใดผู้หนึ่งได้อาบน้ำก่อนจะทำให้อีกฝ่ายไม่พอใจ จึงส่งไปหาท้าวสักกะ ท้าวสักกะไม่อาจตัดสินได้ จึงออกกุศโลบายว่า “ในเมืองพาราณสีมีเศรษฐีท่านหนึ่ง เป็นคนดี ในบ้านของเขาปูอาสนะและที่นอนอันสะอาดไว้ ถ้าหากใครสามารถนั่งหรือนอนบนที่ที่เศรษฐีจัดไว้ก่อน ผู้นั้นสมควรได้อาบน้ำก่อน”

นางกาลกรรณเทพธิดารับประดับประดาด้วยเครื่องประดับสีเขี้ยว ลงจากเทวโลกมาปรากฏกายลอยอยู่บนอากาศในที่ไมไกลจากท่านเศรษฐีในระหว่างมัชฌิมยาม เศรษฐีถามว่า “ท่านเป็นใครกัน” เทพธิดาตอบว่า “ดิฉันเป็นธิดาของท้าว-

ผู้สะอาดด้วยความดี

๕๑๑

วิรูปักษ์มหาราช เป็นผู้ที่ยืมโหด ใครๆ ต้องเกรงขาม นามว่า กาลกรรณิ ท่านเป็นผู้ที่ฉันทโอกาสแล้ว ขอจงให้ที่פקแก้ฉันทด้วยเถิด”

เศรษฐีต้องการทดสอบนาง จึงถามว่า “ตัวท่านนั้น ชอบผู้ชายที่มีความประพฤติเช่นไร” ธรรมดาของเทพธิดาจะไม่พูดโกหก นางจึงตอบว่า “ดิฉันทชอบชายที่ลบลหลู่คุณท่าน ตีตนเสมอ ดุดัน โหดเหี้ยม โอ้อวด มีจิตริษยา ชายใดได้ทรัพย์มาแล้วนำมาปรนเปรอให้หมดไป ผู้นั้นจะเป็นที่รักของดิฉันท” ท่านเศรษฐีฟังดังนั้นรีบบอกว่า “นางกาลกรรณิเอ๋ย ความประพฤติของท่านหาเป็นที่รักของเราไม่ ขอท่านจงไปอยู่ที่อื่นเถิด”

ในเวลาทีเทพธิดากาลกรรณิหลีกไปแล้ว สิริเทพธิดาได้มา ยืนปรากฏกายอย่างสงบเสงี่ยมเรียบร้อย ด้วยความทีนางเป็นผู้มีศีล และประพฤติธรรม ราศีแห่งความดีนั้นเอิบอาบไปทั่วร่างของนาง เมื่อท่านเศรษฐีเห็นเช่นนั้น จึงถามว่า “ท่านเป็นธิดาของใคร” เทพธิดาตอบว่า “ดิฉันทเป็นธิดาของท้าวธตรฐ มีนามว่า สิริลักษณ” เศรษฐีจึงถามต่อว่า “เจ้าชอบผู้ชายประเภทไหน” เทพธิดาตอบตามความเป็นจริงว่า “ชายใดที่ไม่โกรธ มีกัลยาณธรรม มีการเสียสละ และรักษาศีล เป็นคนซื่อตรง แม้จะเป็นใหญ่ก็อ่อนน้อม ถ่อมตน ดิฉันทชอบใจชายที่

ผู้สะอาดด้วยความดี

๕๑๒

มีความประพฤติเช่นนั้น”

ท่านเศรษฐีได้ฟังดังนั้นรู้สึกชื่นชม จึงกล่าวว่า “เพียงและที่นั่งที่เราเตรียมไว้นี้ เหมาะสมกับผู้ที่มีจิตใจ และความประพฤติที่สะอาด ด้วยความดีเช่นนี้ ขอเชิญท่านนั่งบนที่นั่งนอนบนเตียงเถิด” เทพธิดาอยู่ ณ ที่นั้นแล้วจนวนรุ่งเช้าจึงได้ออกไปอาบน้ำที่สระโนดาดก่อน ลิริเทพธิดาได้ชื่อว่า เป็นผู้สะอาดทั้งกายและใจ เพราะเป็นผู้ประพฤติธรรม ทำให้เตียงที่เทพธิดานั่นนอน ได้ชื่อว่า ลิริสยนะ คือ เป็นเตียงที่เป็นลirimงคล เพราะนางลิริเทพธิดาเป็นผู้มีศีลมีธรรมอันงามมานานก่อนผู้อื่น ลิริเทพธิดาในคราวนั้น คือ พระนางอุบลวรรณาเถรี ผู้เป็นพระอรหันต์เถรีรูปหนึ่งนั่นเอง

จะเห็นได้ว่า ความสะอาดที่แท้จริง ทำให้มนุษย์และเทวดาทั้งหลายยอมรับ และยกย่องสรรเสริญ อีกทั้งเป็นต้นแบบให้กับนักสร้างบารมีรุ่นแล้วรุ่นเล่า ความสะอาดนั้นต้องเป็นความสะอาดด้วยความดีงาม มีศีลมีธรรม เพราะคุณธรรมนี้จะชำระจิตใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์เพิ่มขึ้นทุกๆ วัน เมื่อเต็มเปี่ยมบริบูรณ์แล้ว ย่อมส่งผลให้เข้าถึงความบริสุทธิ์ที่แท้จริง คือ พระนิพพาน ดังนั้นหมั่นชำระตนเองให้สะอาดบริสุทธิ์ด้วยความดีกันทุกๆ วัน